

Arbetsmarknadsdepartementet
103 33 Stockholm

Remissvar Ds 2013:20 Vissa lagförslag med anledning av trepartssamtalen

Medlingsinstitutets yttrande begränsas till frågor om vilken typ av avtal som ska betraktas som yrkesintroduktionsavtal och om oorganiserade arbetsgivare ska omfattas av lönesubventionerna.

Yrkesintroduktionsavtal

I betänkandet talas om ”yrkesintroduktionsavtal eller motsvarande”. Det som synes vara den gemensamma nämnaren är att avtalen syftar till ge unga, som saknar relevant erfarenhet av yrket, handledning och utbildning under en del av arbetstiden. Härmed utesluts sådana avtal mellan arbetsmarknadens parter som siktar till färdigutbildning av ungdomar som redan har viss erfarenhet och utbildning för yrket i fråga. Från arbetsmarknadspolitiska utgångspunkter torde det vara lika angeläget att även dessa ungdomar erhåller en anställning och kan fullfölja den yrkesinriktade utbildning som har påbörjats. Arbetsgivare som är beredda att bidra till att så sker borde också omfattas av det föreslagna ekonomiska stödet.

I betänkandet SOU 2012:80 Utbildningsanställning redovisas i avsnitt 3.2.1 olika kollektivavtalade anställningsformer med utbildningsinnehåll. Det är oklart vilka av dessa som är att betrakta som ”yrkesintroduktionsavtal eller motsvarande”. Ska endast de avtal om yrkesintroduktion som kan sägas ha behandlats i trepartssamtalen omfattas av den föreslagna regleringen?

Oorganiserade arbetsgivare

Som beskrivs i betänkandet bygger den svenska modellen på kollektivavtal träffade mellan självständiga parter. De avtal som finns på arbetsmarknaden om yrkesintroduktion och utbildning av olika slag är resultatet av ett partssamarbete som präglats av ett ansvarstagande för branschens utveckling och återväxt av arbetstagare. Tillämpningen bygger i hög grad på ett gemensamt arbete mellan arbetsgivaren och den lokala fackliga organisationen och de centrala parterna kan med olika kontroll- och stödåtgärder bidra till stabilitet i systemen. Mot den bakgrunden är det något förvånande när det i

avsnitt 4.1.1 uttalas att mindre arbetsgivare som inte är bundna av kollektivavtal spelar en viktig roll när det gäller att skapa möjligheter till anställning för nytilträdande grupper på arbetsmarknaden, inte minst unga. Det ges ingen förklaring till varför avsaknaden av kollektivavtal gör att dessa företag spelar en viktig roll. Seriösa företag med anställda är i stor utsträckning medlemmar i en arbetsgivareorganisation eller har tecknat hängavtal med en facklig organisation. Sådana arbetsgivare torde ha betydligt större förutsättningar att åstadkomma resultat jämfört med arbetsgivare som valt att stå utanför det kollektivavtalsreglerade samarbetet.

Från Medlingsinstitutets utgångspunkter är det av vikt att slå vakt om kollektivavtalssystemet. De stöd som föreslås i form av lönesubvention och handledarstöd bör därför endast utgå till arbetsgivare som omfattas av yrkesintroduktionsavtal eller motsvarande.

Om reglerna om statsstöd skulle lägga hinder för detta är det av särskild vikt att det utformas effektiva kontrollåtgärder för att förhindra missbruk.

I detta ärende har generaldirektören Claes Stråth beslutat. Chefsjuristen Kurt Eriksson har varit föredragande.

Claes Stråth

Kurt Eriksson